

DEBATT

MARIE KARLSSON-TUULA

Lagändringar krävs för att förhindra bolagskapningar!*

MARIE KARLSSON-TUULA är professor i civilrätt på Handelshögskolan vid Karlstads universitet och gästprofessor vid Örebro universitet.

Det är i dag mycket enkelt att få tillstånd en kapning av ett företag. Med kapning avses att någon falskeligen utger sig att vara firmatecknare i styrelsen. Denna typ av bedrägerier är enkla att genomföra eftersom vem som helst kan skicka in en ändringsanmälan till Bolagsverket. Utländska ligor använder sig av detta förfaringsätt. En ansökan om ändring sänds in till Bolagsverket utan att nuvarande ägare och styrelse får kännedom om det förrän efter ändringen är genomförd. Bedragarna har då full tillgång till bolaget och dess tillgångar. Det tycks inte ske någon form av kontroll alls från Bolagsverket sida vid ändringar i bolagsregistret. Till bolagets ledamöter går det ut ett brev från bolagsverket om att en ändring har skett och om ändringsanmälan stämmer ska man inte göra någonting. Bedragarna har då oftast redan fått tillgång till bolagets tillgångar och kan ingå diverse rättshandlingar i bolagets namn. Bolagsverket presumerar således att det är företrädare för bolaget som ansöker om att göra ändringarna. Kapningen det vill säga, bedrägeriet, kan i korthet gå till enligt följande. Bedragarna skickar in en ändringsanmälan till Bolagsverket där man fyller i sittande styrelse och vd avgår samt att bedragarna (målvakter) skrivs in på dessa poster. På samma blankett fyller man i ny firmatecknare. Det går även att ändra firmanamn och säte. Bedragarna kan också bifoga ett falskt

* Denna debattartikel är tidigare publicerad i Dagens Juridik den 21 september 2021.

bolagsstämmoprotokoll där man sålt aktierna till nya ägare i bolaget samt fattat beslut om ändring av firmatecknare.

För att förhindra ändringar i bolagsverkets register ska bolagets ställföreträdare, enligt Bolagsverket, skaffa en app och gå in på deras hemsida och registrera en digital brevlåda till sitt företag. Detta gör att man automatiskt får ett meddelande när någon anmälan om ändring diarieförs. Detta är, enligt min mening, inte tillräckligt. Flera lagändringar måste skyndsamt införas. Eftersom mobilt bankID numera är vanligt förekommande så vore det väl att föredra vilket säkerställer att ändringen godkänns av firmatecknarna i bolaget. Då vet även Bolagsverket att det är en behörig person som ansöker om ändring eller ändringar.

Det förekommer ett stort antal företagskapningar per år. Enligt Bolagsverket saknas det en säkerställd statistik på området. Det kan inte vara meningen att de som bedriver verksamhet i aktiebolag ska behöva betala för ett extra skydd för bolagskapningar med en summa om cirka 3900 kr per ex. moms. Det måste anses ankomma på myndigheterna att åstadkomma ett säkert sätt förhindra dessa oegentligheter. Detta förfaringssätt gäller inte bara bolag utan även föreningar som Bolagsverket också registrerar. Ett likande sätt tillämpar Lantmäteriet vid fastighetsinteckningar och registrering av lagfarter. Enligt min uppfattning är detta mycket oroande.